

Op de korrel

FOTO: MARIA BROUWER

Een prent van de AFM

Na 56 amendementen, twee moties en zes nota's van wijzigingen is de Wet toezicht accountantsorganisaties door de Tweede Kamer aangenomen. Niet dat we er nu zijn. Het werkstuk moet ook nog door de Eerste Kamer en de kans dat een senator daar opnieuw gaat morrelen en sleutelen is tegenwoordig niet uitgesloten. Of dit alles de reputatie van ons beroep ten goede komt waag ik te betwijfelen.

De ambtenaren van het ministerie van Financiën hebben inmiddels een knap stuk werk geleverd. Terwijl hun collega's van Economische Zaken het dossier tien jaar lang geen millimeter verder brachten, slaagde Financiën er in om de wet zonder al te veel concessies binnen een redelijke termijn door het parlement te loodsen.

Intussen zijn de boekhoudaffaires al weer in de vergetelheid geraakt (er zijn al weer studenten die de naam Enron associëren met een popster of pijnstillertje) en is iedereen vooral erg druk bezig met het terugdringen van bureaucratie, regeldruk en administratieve lasten. Je zou haast over het hoofd zien dat de AFM over een jaar of wat, als een soort vergeten erfgenaam, aan de deur klopt. Dit stukje is vooral bedoeld om te voorkomen dat we er te licht over gaan denken. Zo zijn we al jarenlang gewend aan de toetsingen van het College Toetsing Kwaliteit. Toetsingen die regelmatig gemopper en gemor opleverden: waren de heren van het CTK niet veel te gedetailleerd bezig?

Moest er nu werkelijk op alle slakken zout worden gelegd? Vaak leidde dat tot langdurige discussies, waarbij de heren van het CTK hun oordeel weliswaar niet veranderden, maar toch uitvoerig toelichtten en bereid bleken tot nuancering. Alsof je ergens fout parkeert en een vriendelijke agent je komt uitleggen dat je dat voortaan niet meer moet doen en of je er ook zo over denkt. Met de AFM is dat afgelopen: foutparkeerders gaan onverbiddelijk op de bon. Regels zijn regels en tussen goed en fout bestaat geen grijze zone.

Daarmee is ook gelijk het elementaire verschil tussen CTK en AFM aangegeven. Waar het CTK zich primair richt op verbetering, is de AFM gericht op afstraffing. Daarmee is het bestaansrecht van beide instanties - naast elkaar - naar mijn mening overigens wel degelijk gelegitimeerd. Geen enkel weldenkend mens gelooft immers in het opvoedend effect van louter straf of aan de andere kant, fraaie verbeterplannen zonder sanctie of dwang. AFM en CTK kunnen elkaar dus prima aanvullen en alleen al uit lastenoverwegingen is het zaak dat er een soepele samenwerking komt, gebaseerd op wederzijdse informatie-uitwisseling.

Wel voorzie ik de eerste tijd de nodige lastenverzwaringen. Ik baseer me dan op het aantal kantoren dat het afgelopen jaar een onvoldoende kreeg van het CTK. Naar verwachting zal de AFM minder geduld hebben en de desbetreffende kantoren onmiddellijk stevig beboeten. Dat kan behoorlijk in de papieren lopen. Gelukkig kan ik u daarbij een belangrijk lastenverlichtend effect melden: er zullen minder uren worden besteed aan het voeren van uitvoerige discussies over al dan niet terechte overtredingen.

Gert Smit
algemeen directeur